

Minolo zasedanje deželnega zbora je najbolje pokazalo, da veleposestniki povsod v politiki zasledujejo le svoje stanovske koristi. Češko državno pravo so zagovarjali le tako dolgo, dokler so se nadejali, da se ž njim obnove njih fevdalske predpravice. Ko pa vidijo, da bi Češka država bila demokratična, vse drugače demokratična, kakor je Ogerska, ako se obnovi češko državno pravo, so se pa jeli družiti z Nemci proti češkemu državnemu pravu. Sedaj povsod kažejo le svoje avstrijstvo in to seveda le zaradi tega, ker imajo v Avstriji, kakor je sedaj vrejena, še velike predpravice.

Tako postopanje se pa utegne še kdaj maščevati. Tudi drugi sloji prebivalstva se utegnejo polagoma navzeti njih politike in varujoč svoje stanovske interese združiti proti njim. Če se je zgodovinsko veleposestvo združilo s centralisti proti češkemu demokratom, pač ni nobene nekega vzroka več, da bi se Mladočehi ob ugodni priliki ne smeli združiti z demokratičnimi Nemci proti njim. Čim bolj bodo veleposestniki povsod gledali le na svoje koristi, tembolj bodo tudi druge stranke prisiljene nastopati proti njim. Od kar so se veleposestniki zavezali z židovskimi liberalci, tudi njih stranka nima nobene prave pravice do obstanka, ker ne vrši več nobene velike naloge. Sporazumljenje mej Nemci in Čehi se je pa s tem le olajšalo. Češki zastopniki morajo prej ali slej spoznati, da na obnovljenje češkega državnega prava ni misliti, ko so se veleposestniki, ki so bili najvažnejši faktor v tem boju, temu pravu izneverili. Ko pa češki poslanci polagoma popuste to pravo, se bode pa že polagoma našla pot za spravo mej Nemci in Čehi na Češkem, posebno ker prvi sami že spoznavajo, da Čehov ne bode več moč prezirati. Ako pa Čehi svoje državno pravo popuste, se pa tudi lahko bolj približajo drugim avstrijskim Slovanom in prevzamejo nekako njih vodstvo. Poslednji čas se v mladočeških listih ponavljajo kaj prijazni glasovi za Poljake. Poslednji sicer še ne zaupajo tem glasom, ali vendar ni izključeno, da se poljska demokratična in mladočeška stranka malo zblížata.

Tako utegne zblížanje veleposestnikov z liberalci biti začetek k večji in naravnejši preosnovi avstrijskih strank, ki naposled baš veleposestnikom ne bode v korist. Druge stranke se bodo bolj zblížale in veleposestvo prisilile, da se umakne iz političnega življenja na svoje gradove, ker je v političnem življenju postalo nepotrebno in celo škodljivo. Veleposestniki se bodo tedaj še kesali, da so se tako odločili od naroda, ali bode prepozno.

S tem končujemo letošnji pregled po deželnih zborih. Videli smo, da so v vseh deželnih zborih se tudi letos razpravljala politična vprašanja, da moč koalicije ni tako velika, da bi ta vprašanja potisnila z dnevnega reda, pač pa je pričakovati, da politična vprašanja porinejo z dnevnega reda koalicijo.

Politični pregled.

Košut. — Ogerski državni zbor je sklenil, da so v zapisnikih uvekovečijo zasluge Košutove za domovino. Odklonil je

ta predlog, da bi se Košut pokopal na državne stroške in se mu na državne stroške postavil spomenik. Zato je pa mesto Budimpešta sklenilo plačati njegov pogreb in te dni so truplo Košutovo in pa trupli njegove žene in hčere, ki sta dosedaj počivali v Genui, prepeljejo v Budimpešto. Prebivalstvo budimpeštansko ni bilo zadovoljno, da zbornica ni bolj počastila Košuta in je svojo nevoljo pokazalo z izgredi. Vojaki morali so delati red. Prebivalci so pri tem nalašč iz oken kamenje na vojake metali. Več oken so pobili in tudi po nekaterih prodajalnicah nekaj razbili. Vlada je v veliki zadregi, in govori se že o ministerski krizi zaradi dogodkov povodom Košutove smrti.

Ulični napisi. — Praški Nemci bi radi na vsak način preprečili jedino češke ulične napise. Vložili so že proti občini nekaj tožb, ker so se jim nabili na hiše jedino češki napisi. Nemški hišni posestniki mislijo, da se jim s tem moti njih posestveno pravo. Najbrž ne bodo nič opravili, ko je občina že dosedaj imela pravico nabijati table z uličnimi napisi na stene. Na to pa ne pride, v kakem jeziku je napis. Dvorni svetnik prof. Rando tudi misli, da Nemci nimajo pravice do posestvene tožbe, ker proti oblastvom kot takim tožba zaradi motenja posesti, ni dopustljiva. Do sedaj je najvišje sodišče vse take tožbe zavrnilo. Le tedaj je proti občini taka tožba mogoče ako občina nastopa kot zasebnika ali fiskus, ali pa posestnik kake posesti. Radovedni smo, kako se stvar konča.

Socijalističen shod na Dunaju. — Ta teden je zboroval na Dunaju shod avstrijskih socijalnih demokratov, da se je posvetoval, kako bi se dala v Avstriji doseči občina volilna pravica. K temu shodu se je zbralo kacic 150 odposlancev raznih delavskih društev, mej njimi mnogo čeških in se zatorej na shodu govori nemški in češki. Iz Nemčije so prišli Bebel, Singer in Gerisch. Več govornikov je priporočalo občen štrajk, drugi so pa temu ugovarjali, ker delavci za to še niso pripravljeni. Treba je poprej delavce dovolj vzbuditi. Sicer pa tudi razmere za občen štrajk niso posebno ugodne. Nekateri govorniki so naglašali, da bi z zahtevo za občeno volilno pravico združili tudi zahtevo osemurnega delavnika. Delavci bi se potem lažje pridobili za štrajk.

Bolgarija. — Četudi je knez pomilostil metropolita Klementa, vendar razpor mej tem in vlado še ni poravnana. Klement se je namreč z ozirom na to, da ga sveta sinoda od njegove škofije v Trnovem še ni odstavila, hotel iz zapora naravnost tja podati. Vlada mu je pa to zabranila in mu naznanila, da mu pusti kjerkoli drugod v Bolgariji bivati, le v Trnovem ne. Da se Klement tej zahtevi vladni, ne vda, je umevno. Posredovati bo morala v tem slučaju sveta sinoda. Ako ta na željo vladno odstavi Klementa od trnovske škofije, potem dobro, ako pa ta tega ne stori, potem je vlada v zadregi. Metropolit ima v Trnovem dosti privržencev, ki bi mu pri njegovem prihodu hoteli napraviti sijajni vsprejem. Ker pa ima metropolit tudi nasprotnike ondi, bi tako mej temi in privrženci prišlo do velikih demonstracij, ki bi vladi gotovo ne bile ljube iz raznih ozirov. Časopisje bi namreč dobilo s tem priliko udrihati po vladi.

Rusija in Nemčija. — Dober vpliv rusko-nemške trgovinske pogodbe se kaže že na obeh straneh. Iz Nemčije in Rusije se čujejo poročila o dobro pričetih kupčijah od strani trgovskih in obrtnijskih podjetij. — Nekemu angleškemu listu se iz Peterburga javlja, da se tekom letošnjega poletja snideta ruski car in nemški cesar. Kraj snidenja še ni določen. — Ruski car se je proti nekemu ruskemu državniku izrazil, da je anarhija edini veliki sovražnik miru in napredka in tega sovražnika je treba ugonobiti. Zaradi tega vidijo veliki državniki v rusko-nemški trgovinski pogodbi nekako oviro proti napadom socijalistov in anarhistov.

Francija. — Dosedaj so spadale kolonije, to je francoske naselbine v tujih krajih pod upravo ministra vnanjih rečij. Sedaj so napravili zakon, po katerem se ustanovlja novo

ministerstvo, imenovano kolonijalno ministerstvo, ki bo imelo upravljati vse francoske naselbine. Naloga ministra vnanjih reči je s tem olajšana. Pomembivo je, da novo kolonijalno ministerstvo v vojaških zadevah nima ničesar zapovedovati. Dosedanja vojaška oblastva imajo še naprej zapovedovalno besedo tudi pri kolonijalnih vojaških četah.

Razoroženje. — Angleški „Times“ javlja, da se je kralj Kristijan Danski proti nekemu španskemu državniku izrazil, da je pričakovati delnega razoroženja od strani evropskih mirovnih velesil in to v prvi vrsti od Rusije, Avstro-Ogerske, Španije in Italije. Da bi se tako zadnji čas že opetovano omenjeno razoroženje pač enkrat vresničilo. Blagodejni vpliv takega razoroženja bi ne bil brez velikega pomena na blaginjo socialnega življenja.

Obrtnija.

Novejše barve v trgovini.

Našim barvarjem bode morda ugajalo, ako navedemo nekatere barve, katere so zadnji čas prišle v trgovino. Alizarincyanin RA. iz tovarn za barve Friderika Bayerja in drugov v Elberfeldu je malo ali pa nič slabši od alizarinskega cyanina R, kateri je pa precej dražji.

Azindone G in R, tovarne Kalle in drugov sta dve bazični modrili, ki se dosta rabiti za barvanje pavole. Modrilo z marko G je čistejše od R. Rabite se tudi za volno in svilo ali vendar nista tako dobri, kakor za barvanje pavole. Obe vrsti pridete sprašeni v trgovino. Če se deneta v konsentrovano žvepleno kislino, dobimo temnozeleno barvo, katera se premeni v vijoličasto, ako pride nemo vode. Omenjeni modrili se rabita navadno z zdrobljenim vinskih kamnom ali pa taninom.

Rujavilo za pavolo 3 G in R tvrdke Clayton Aniline Company Limited sta dve barvili za neposredno barvanje. Za barvanje 100 K pavole vzame se 5 kg omenjenega rujavila, 2 kg fosfornokislega natrona, 2 kg mila in 15 kg soli. Prednost tega barvanja je, da so vse snovi jako po ceni. Benzovo temno rujavilo iz tovarne Friderik Bayer v Elberfeldu se raztopi v gorki vodi z močnim duhom po naftilaminu z rujavo barvo. Alkalije barvajo tudi rudečerujavo, kisline pa zelenkasto rujavo. V žvepleni kislini se to barvilo raztopi s vijoličasto barvo. Ako se izredči, se izloči rujava odsedlina. Pavola se s to barvo pobarva, ako se pridene $\frac{1}{10}$ kuhinske soli.

Benzovo črno modrilo 5 G ravno te tvrdke je svetlosiv prah, ki se raztopi v vodi s črnomodro, v zgoščeni žvepleni kislini pa s črnožvepleno barvo. Vodena raztopljina se alkalijami nič ne premeni, če se pa pridene kake kisline, se pa barva sesede iz vode. Ta barva malo bolj cika na zeleno nego benzovo črno modrilo G, ki je pred nekolikimi leti prišla v trgovino.

Modro črnilo II. je taninska barva, dobra za pavolo, katero so A. Leonhard in drugovi spravili v trgovino. Prodaja se sprašena in pa v obliki testa.

Karbazolno rumenilo W badenske anilinske in sodne tovarne se posebno priporoča, da se da zlatorumen blesk kromovani volni ali svili.

Kromov bordeaux tovarn za barve Friderik Bayerja in drugov je temnorudeča, v vodi le malo, v alkalijah z rumenorudečo in v zgoščeni žvepleni kislini s fuksinsko rudečo barvo raztopljiva pasta. Ta barva je mnogo lepša nego Kromov bordeaux 6 B dvojen, ki je mikroskopično kristalinična rudeča pasta, ki se v vodi škrlatnorudeče raztopi. Če se pridene ogljenčevokislega natrona se barva premeni v modro fuksinovo rudečilo, z natronovim lugom pa postane rumenorudeče. S kislino in solmi se pa barvilo iz raztopljine v kosih izloči. V zgoščeni žvepleni kislini se raztopi v lepo modrikasto fuksinovo rudečilo. S kromovimi solmi daje svetel kromov lak.

Kromov lug ravno te tvrdke je pomerančasto drobno-kristalinasta pasta, ki se v gorki vodi raztopi zlatorumeno, v zgoščeni žvepleni kislini in alkalijah pa pomerančasto rudeče.

Kromov prune ravno te tvrdke je temno rujavilo, ki so v gorki vodi rujavorudeče, v natronovem lugu pa lahko rudeče raztopi. Kisline izločijo barvilo v rujavih kosmih, zgoščena žveplena kislina ga raztopi fuksinskorudeče.

Kromovo rudečilo ravno te tvrdke je najbolj gotovo neko azo-barvilo. To barvilo je svetlorudeče in se precej lahko raztopi v gorki vodi. Svetlorudeča raztopljina zgubi modrikasti lesk, če se ji pridene alkalije in postane pomerančasto rudeča. Kisline je le malo premene. Zgoščena žveplena kislina raztopi to barvilo rumenkasto fuksinsko rudeče. Pri kuhanji cinkov prah odvzame temu barvilu barvo.

Kromovo črnilo ravno te tvrdke pride v trgovino kot rudečkastočrnorujavo barvilo, ki se v gorki vodi precej rado raztopi v fuksinskorudeče. Alkalije barvo raztopljini le malo premene, kisline je pa izločijo v debelih rujavih kosmih. To barvilo daje s kromovimi solmi jednako črne barve, z enakim leskom, kakor parovo črnilo, loči se pa od tega s tem, da je jednotno kemična snov in da mu ne škodujejo močne kisline.

Dijaminska bronze G tvrdke Cassalo in drugov direktna barva pavolo in je jako priljubljeno barvilo. Pavola se pobarva v vroči kopeli na navaden način z dodatkom 5 % sode in 15 % glavberjeve soli. To barvilo je rujavkasto. Barvanje se vrši v lesenih posodah. To barvilo se rabi tudi za polsvilo in volno, ali se mora pridejati v tem slučaju 10 % marzilskega mila in 15 % glavberjeve soli. Volna se s to barvo barva, ako se pridene 15 % glavberjeve soli in 5 % boraksa. Bolje je pa to barvilo za pavolo nego pa za volno in svilo. Odlikuje se s tem, da se sme prati, da ne ogori, mu ne škodujejo kisline, in se tudi v hudi vročini dosti ne premeni.

Neposredno barvajoče dijaminsko zelenilo B ravno te tvrdke je lahko raztopljivo barvilo. Če se rabi za barvanje pavole pridene se 20 % glavberjeve ali pa kuhinjske soli, če se pa barva volno se pa pridene 30 % glavberjeve soli. Za barvanje pavolnatega satina pridene se še 3 % mila. Pavola in svila pobarvata se v malo kiselkasti kopeli (3 % očetne kisline). Če to barvilo